

รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติ (Proceedings) ครั้งที่ 9 เรื่อง “พุทธวิธี และวิถีครูบา กับการแก้ปัญหาวิกฤติโลก”
(The Buddhist and Kruba Methods to Solve the World Crisis) วันที่ 25 มีนาคม 2566

**การส่งเสริมการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐสู่ความเป็นเลิศของเทศบาลตำบลบ้านธิ
อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน**

**PROMOTING THE MANAGEMENT OF GOVERNMENT ORGANIZATIONS TOWARDS
EXCELLENCE OF BAN THI SUBDISTRICT MUNICIPALITY.
BAN THI DISTRICT. LAMPHUN PROVINCE**

กฤตพิงษ์ สายปา KRITTIPONG SAIPA

วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Lamphun Buddhist College

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐสู่ความเป็นเลิศ ของเทศบาลตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐสู่ความเป็นเลิศ ของเทศบาลตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการส่งเสริมการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐสู่ความเป็นเลิศของเทศบาลตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน โดยการประยุกต์ตามหลักอิทธิบาทธรรม ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี โดยระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 361 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 10 รูปหรือคน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐสู่ความเป็นเลิศของเทศบาลตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
2. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐสู่ความเป็นเลิศ ของเทศบาลตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน ในภาพรวมจำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. แนวทางการส่งเสริมการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐสู่ความเป็นเลิศของเทศบาลตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน โดยการประยุกต์ตามหลักอิทธิบาทธรรม พบว่า ฉันทะคือผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างที่ดี วิริยะคือการหมั่นประเมินติดตามการปฏิบัติงาน จิตตะคือสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน วิมังสาคือรู้จักวิเคราะห์และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ : การบริหารจัดการ. องค์กรภาครัฐ. ความเป็นเลิศ

Abstract

This research article aims to 1) To study the level of public opinion towards the management of government organizations towards excellence. of Ban Thi Subdistrict Municipality. Ban Thi District. Lamphun Province. 2) to compare public opinions towards the management of government organizations towards excellence of Ban Thi Sub-district Municipality. Ban Thi District. Lamphun Province. classified by personal factors. 3) To present guidelines for promoting government organization management towards excellence in Ban Thi Sub-district Municipality. Ban Thi District. Lamphun Province by applying the principle of Iddhibadadhamma. Use the integrated research methodology. by quantitative research methodology There were a sample of 361 people. Data were collected by using a questionnaire. and qualitative research Data were collected by interviewing 10 key informants or people.

The results showed that

1. The level of public opinion towards the management of government organizations to excellence of Ban Thi Sub-district Municipality. Ban Thi District. Lamphun Province. as a whole. was at a moderate level ($\bar{X} = 3.12$. S.D. = 1.164).

2. The results of comparing public opinion levels towards the management of government organizations towards excellence of Ban Thi Sub-district Municipality. Ban Thi District. Lamphun Province in the overview classified by The educational level was different. so the research hypothesis was accepted. It was statistically significant at the 0.05 level. Other aspects were not different. Therefore. the research hypothesis was rejected.

3. Guidelines for promoting the administration of public organizations to excellence in Ban Thi Sub-district Municipality. Ban Thi District. Lamphun Province by applying the principles of Iddhibadadhamma. Perseverance is constantly evaluating and monitoring performance. Chitta is motivation for performance. Vimangsa means analyzing and continually learning.

Keywords : management. government organization. excellence

บทนำ

ทั่วโลกได้รับเอากระแสแนวความคิดสมัยใหม่เข้ามาริเริ่มและดำเนินการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินของตน อย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนปรัชญาความคิดเกี่ยวกับภาครัฐให้มีขนาดเล็ก ลงและทบทวนบทบาทภารกิจหน้าที่ใหม่ การปรับปรุงและออกแบบกระบวนการบริหารราชการแผ่นดินให้มีความชัดเจน โปร่งใสและเปิดเผย สามารถตรวจสอบและวัดผลสำเร็จได้ การให้ความสำคัญต่อความคุ้มค่าของทรัพยากร และการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ผู้รับบริการ การเปิดกว้างเพื่อรับฟังความคิดเห็นและให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วม ดังนั้นความพยายามในการปฏิรูปดังกล่าวจึงไม่ใช่เป็นแค่เพียงการปฏิรูประบบราชการเท่านั้น แต่เป็นเรื่องของการเปลี่ยนแปลงรูปแบบโครงสร้างและการจัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดิน การกำหนดนโยบายสาธารณะ การรื้อปรับระบบและกระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ รวมถึงการทบทวนความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลระบบราชการ ธุรกิจเอกชน และประชาสังคม (ทศพร ศิริสัมพันธ์. 2549) การปฏิรูประบบราชการเป็นเรื่องที่รัฐบาลทุกยุคทุกสมัยให้ความสำคัญ และได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพราะระบบราชการมีปัญหาต่าง ๆ อาทิเช่น ความไม่มีประสิทธิภาพ ระบบตรวจสอบขาด ความเป็นอิสระ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันเพิ่มขึ้นและซับซ้อน อีกทั้งอิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์ส่งผล ให้การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองเป็นไปอย่างรวดเร็ว

รัฐบาลจึงมีนโยบายที่จะใช้โมเดลการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรมเพื่อพัฒนาประเทศไทยไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน หรือที่เรารู้จักกันว่า ไทยแลนด์ 4.0 หรือประเทศไทย 4.0 ดังนั้นระบบราชการก็จะต้องมีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้อง และส่งเสริมไทยแลนด์ 4.0 จึงจำเป็นต้องมีการปฏิรูประบบราชการ และข้าราชการซึ่งเป็นฟันเฟืองสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลสามารถ

รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติ (Proceedings) ครั้งที่ 9 เรื่อง “พุทธวิธี และวิถีครูบา กับการแก้ปัญหาวิกฤติโลก”

(The Buddhist and Kruba Methods to Solve the World Crisis) วันที่ 25 มีนาคม 2566

ปฏิบัติงานได้สอดคล้องกับทิศทางการบริหารของประเทศ (สำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานบุคคล. 2560) การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ดำเนินการภายใต้ความคิด ความเชื่อที่ว่า “ผลลัพธ์ที่ดีและยั่งยืน” จะต้องขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการที่ดีในทุก ๆ ด้าน ผ่านกระบวนการมาตรฐานระดับสากลที่เรียกว่า “เกณฑ์คุณภาพการบริหาร จัดการภาครัฐ” หรือ PMQA (Public Sector Management Quality Award) อันเป็นกรอบ แนวทางเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการ ภาครัฐ เพื่อการยกระดับคุณภาพมาตรฐานการทำงานของหน่วยงานภาครัฐไปสู่มาตรฐานสากล (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. 2552)

เทศบาลตำบลบ้านธิให้ความสำคัญต่อการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนา เนื่องจากยุทธศาสตร์ การ พัฒนาเป็นแผนที่มุ่งไปสู่สภาพการณ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตเป็นกรอบในการกำหนดทิศ ทางการพัฒนา โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และชุมชน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมการบริหาร จัดการองค์กรภาครัฐสู่ความเป็นเลิศของเทศบาลตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน” เนื่องจาก เห็นว่าข้อมูลความรู้ในพื้นที่ที่มีความสำคัญต่อระบบการบริหารของเทศบาลบ้านธิจึงสนใจที่จะศึกษา เพื่อค้นหาแนวทางในการส่งเสริมการบริหารจัดการองค์กรของเทศบาลตำบลบ้านธิที่จะช่วยเพิ่ม ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานที่จะนำไปสู่การเป็นองค์กรที่มีความเป็นเลิศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐสู่ความ เป็นเลิศ ของเทศบาลตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐสู่ความ เป็นเลิศ ของเทศบาลตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการส่งเสริมการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐสู่ความเป็นเลิศ ของ เทศบาลตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน โดยการประยุกต์ตามหลักอิทธิบาทธรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การส่งเสริมการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐสู่ความเป็นเลิศ ของ เทศบาลตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน ผู้วิจัยได้ใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูล

ด้วยวิธีการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) กับกลุ่มประชากรที่ได้กำหนดไว้ และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นตามกรอบของทางการส่งเสริมการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐสู่ความเป็นเลิศ ของเทศบาลตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน มีวัตถุประสงค์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐสู่ความเป็นเลิศ ของเทศบาลตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน และเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐสู่ความเป็นเลิศของเทศบาลตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน รวมทั้งศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐสู่ความเป็นเลิศของเทศบาลตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน เพื่อใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุวุฒิการศึกษา สถานภาพ และอาชีพ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐสู่ความเป็นเลิศของเทศบาลตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูนทั้ง 7 หลัก ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่น ๆ ต่อการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐสู่ความเป็นเลิศของเทศบาลตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกรอบของแบบสอบถามปลายเปิดจำแนกตามประเด็นของตัวแปรตาม

2. เชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสัมภาษณ์ที่ใช้เป็นแบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐสู่ความเป็นเลิศของเทศบาลตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน ตามหลักอิทธิบาทธรรม

ขั้นตอนการวิจัย

1. เชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยได้กำหนดขั้นตอนดังนี้

1.1. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปริญญานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้

1.2. หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จ เสนอประธานและกรรมการที่ปริญญานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระ และโครงสร้างของ

รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติ (Proceedings) ครั้งที่ 9 เรื่อง “พุทธวิธี และวิถีครูบา กับการแก้ปัญหาวิกฤติโลก”

(The Buddhist and Kruba Methods to Solve the World Crisis) วันที่ 25 มีนาคม 2566

คำถามตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม และวัตถุประสงค์ (Item – Objective Congruence Index : IOC) โดยได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 - 1.0 หมายความว่า แบบสอบถามมีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์

1.3. หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) แก่ประชาชนทั่วไปในตำบลต้นธง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.919

1.4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบ และจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้แจกกลุ่มตัวอย่างจริงในการวิจัยต่อไป

2. เชิงคุณภาพ ซึ่งใช้วิธีการสัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยจะสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัว และทำการบันทึกข้อมูลโดยการจดบันทึกและการบันทึกเสียง

2.1 ออกแบบเครื่องมือแบบสัมภาษณ์

2.2 นำแบบสัมภาษณ์ให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

2.3 นำเครื่องมือไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

ผลการวิจัย

1. ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐสู่ความเป็นเลิศของเทศบาลตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน ด้านการนำองค์กร ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านการนำองค์กรมีรายละเอียดดังนี้ มีการกำหนดนโยบายด้วยจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาด้วยความจริงใจ มีการถ่ายทอดนโยบายที่นำไปสู่การปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความเต็มใจมีการประชุมแลกเปลี่ยนวางแผนร่วมกันในองค์กรอยู่เสมอ มีการพิจารณาทบทวนข้อผิดพลาดในการดำเนินงานร่วมกับชุมชน มีการแลกเปลี่ยนความรู้เพื่อพัฒนาแนวทาง การบริหารองค์กรด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติ (Proceedings) ครั้งที่ 9 เรื่อง “พุทธวิธี และวิถีครูบา กับการแก้ปัญหาวิกฤติโลก”
(The Buddhist and Kruba Methods to Solve the World Crisis) วันที่ 25 มีนาคม 2566

ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการ องค์กรภาครัฐสู่ความเป็นเลิศของเทศบาลตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน ด้านการนำองค์กร	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. มีการกำหนดนโยบายด้วยจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาด้วยความจริงใจ	3.28	1.25	ปานกลาง
2. มีการถ่ายทอดนโยบายที่นำไปสู่การปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความเต็มใจ	3.20	1.13	ปานกลาง
3. มีการประชุมแลกเปลี่ยนวางแผนร่วมกันในองค์กรอยู่เสมอ	3.14	1.20	ปานกลาง
4. มีการพิจารณาทบทวนข้อผิดพลาดในการดำเนินงานร่วมกับชุมชน	3.10	1.24	ปานกลาง
5. มีการแลกเปลี่ยนความรู้เพื่อพัฒนาแนวทาง การบริหารองค์กรด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจ	3.10	1.28	ปานกลาง
ภาพรวม	3.17	1.14	ปานกลาง

2. การเปรียบเทียบความคิดของประชาชนเห็นต่อการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐสู่ความเป็นเลิศของเทศบาลตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลตามสมมติฐานที่ 1 – 5

สมมติฐาน น	ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	ค่า t	ค่า F	Sig.	ผลการศึกษา	
						ยอมรับ	ปฏิเสธ
1.	เพศ	ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหาร ฯ	-0.124	-	0.901	-	✓
2.	อายุ	ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหาร ฯ	-	2.356	0.072	-	✓
3.	ระดับการศึกษา	ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหาร ฯ	-	2.786	0.041	✓	-

รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติ (Proceedings) ครั้งที่ 9 เรื่อง “พุทธวิธี และวิถีครูบา กับการแก้ปัญหาวิกฤติโลก”
(The Buddhist and Kruba Methods to Solve the World Crisis) วันที่ 25 มีนาคม 2566

สมมติฐาน น	ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	ค่า t	ค่า F	Sig.	ผลการศึกษา	
						ยอมรับ	ปฏิเสธ
4.	อาชีพ	ความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการ บริหาร ฯ	-	1.644	0.163	-	✓
5.	รายได้	ความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการ บริหาร ฯ	-	0.955	0.414	-	✓

จากตาราง ผลสรุปโดยรวมการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนเห็นต่อการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐสู่ความเป็นเลิศของเทศบาลตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดของประชาชนเห็นต่อการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐสู่ความเป็นเลิศของเทศบาลตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดของประชาชนเห็นต่อการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐสู่ความเป็นเลิศของเทศบาลตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดของประชาชนเห็นต่อการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐสู่ความเป็นเลิศของเทศบาลตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

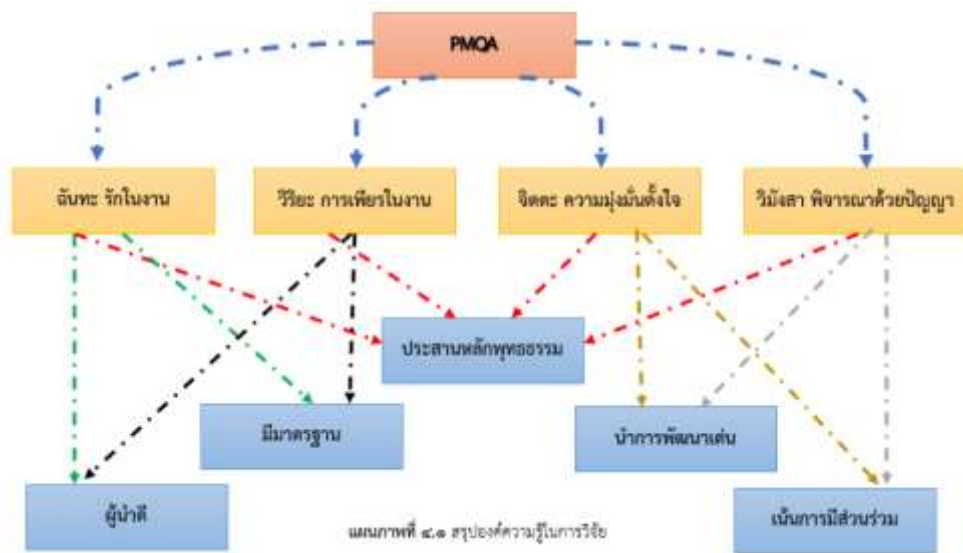
สมมติฐานที่ 4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดของประชาชนเห็นต่อการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐสู่ความเป็นเลิศของเทศบาลตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 5 ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดของประชาชนเห็นต่อการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐสู่ความเป็นเลิศของเทศบาลตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. แนวทางการส่งเสริมการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐสู่ความเป็นเลิศของเทศบาลตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน โดยการประยุกต์ตามหลักอิทธิบาทธรรม พบว่า แนวทางการส่งเสริมการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐสู่ความเป็นเลิศของเทศบาลตำบลบ้านธิมีประเด็นดังนี้ ด้านการนำองค์การคือการมุ่งเป้าหมายของสำเร็จขององค์กรเป็นหลักเพื่อเป็นการรับรู้เป้าหมายร่วมกัน ด้านการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์คือการกำหนดแผนงานให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ในทุกระดับทั้งชุมชนไปจนถึงระดับประเทศ ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียคือการสร้างมีส่วนร่วมในทุกระดับให้ครอบคลุมทั้งกระบวนการตั้งแต่ต้นจนจบ ด้านการวัดการวิเคราะห์ และการจัดการความรู้คือการประเมินและตรวจสอบเพื่อนำผลมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการสร้างแนวทางต่อไป ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคลคือการดูแลทีมงานที่เป็นกำลังให้ในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม ด้านการจัดการกระบวนการคือการสร้างระบบการทำงานที่มีขั้นตอนชัดเจนโดยที่สามารถเชื่อมโยงสนับสนุนกันได้ ด้านผลลัพธ์การดำเนินการคือการบันทึกผลการดำเนินงานไว้เป็นฐานข้อมูลเพื่อนำไปพัฒนาต่อไป การประยุกต์หลักอิทธิบาทธรรมสามารถนำมาใช้ได้ดังนี้ ฉันทะคือผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างที่ดี วิริยะคือการหมั่นประเมินติดตามการปฏิบัติงาน จิตตะคือสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน วิมังสาคือรู้จักวิเคราะห์และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติ (Proceedings) ครั้งที่ 9 เรื่อง “พุทธวิธี และวิถีครูบา กับการแก้ปัญหาวิกฤติโลก”
(The Buddhist and Kruba Methods to Solve the World Crisis) วันที่ 25 มีนาคม 2566

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐสู่ความเป็นเลิศของเทศบาลตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน” โดยได้มีการนำหลักอิทธิบาทธรรมเข้ามาร่วมสนับสนุนให้เกิดการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งประกอบด้วยประเด็นสำคัญดังนี้

ผู้นำดี คือ การมีผู้บริหารที่เป็นต้นแบบในการปฏิบัติ นำทั้งด้านความคิด และการปฏิบัติที่จะช่วยให้เกิดการปฏิบัติหน้าที่อย่างต่อเนื่องด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจ ซึ่งผู้นำเองจะทำให้เกิดการกระตุ้นให้เจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติตาม และรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนองค์กร โดยได้นำหลักอิทธิบาทมาช่วยสนับสนุนในส่วนของ ฉันทะคือความรักในหน้าที่ของตน และวิริยะคือการเพียรพยายามทำหน้าที่ของตน ทำให้เทศบาลมีทุนด้านบุคคลที่สามารถพัฒนาองค์กรต่อไปได้

มีมาตรฐาน คือ การปฏิบัติหน้าที่บนพื้นฐานความใส่ใจและเพียรพยายามเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ซึ่งก็ได้นำเอาหลักฉันทะมาช่วยสนับสนุนให้เกิดความรักและใส่ใจในหน้าที่ของตน และวิริยะที่ช่วยให้เกิดการปฏิบัติหน้าที่อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

ประสานหลักพุทธธรรม คือ การยึดหลักคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ทำให้เกิดการทำหน้าที่ด้วยหลักพื้นฐานความดี ไม่ประพฤติดิจจากระเบียบ ซึ่งก็ได้นำหลักอิทธิบาทธรรมเข้ามาใช้ในแต่ละส่วนด้วยความเหมาะสม นอกจากนั้นยังสามารถนำหลักทำอื่นมาใช้เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนอันเป็นเป้าหมายของเทศบาล

นำการพัฒนาเด่น คือ การหมั่นปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน อีกทั้งจะต้องมุ่งพัฒนากระบวนการในการปฏิบัติงานให้เป็นระบบอยู่ใน

กฎระเบียบ ซึ่งได้นำหลักจิตตมาเสริมให้เกิดความมุ่งมั่นตั้งใจ และวิม้งสามาช่วยในการพิจารณา
ทบทวนสิ่งต่าง ๆ จนเกิดเป็นปัญญา

เน้นการมีส่วนร่วม คือ เป็นส่วนที่สำคัญอย่างมากที่ช่วยให้เทศบาลได้รับการยอมรับนับ
ถือในการปฏิบัติหน้าที่ อีกทั้งยังเป็นการเอาใจใส่ทั้งกับผู้ที่ได้รับประโยชน์และผู้ที่ได้ผลกระทบให้เข้า
มามีส่วนรับรู้และแสดงความคิดเห็น ซึ่งได้นำหลักจิตตและวิม้งสามาช่วยทำให้เกิดวิธีการสร้างการมีส่วน
ร่วมที่ทำให้เกิดทั้งความเต็มใจร่วมมือและเกิดการแลกเปลี่ยนจนเป็นความรู้เพื่อเป็นประโยชน์ในการ
พัฒนาเทศบาลต่อไป

อภิปรายผล

1. ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐสู่ความเป็นเลิศ
ของเทศบาลตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$.
S.D. = 1.164) สอดคล้องกับงานวิจัยของ โกสุม สายใจ ได้วิจัยเรื่อง การบริหารตามพันธกิจ
อุดมศึกษากับความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาเครือข่ายสหวิทยาการแห่งราชบัณฑิตยสถาน
ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงานตามพันธกิจอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในเครือข่าย
สหวิทยาการแห่งราชบัณฑิตยสถานภาคกลาง ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง (โกสุม
สายใจ. 2560) ซึ่งสอดคล้องกันในส่วนของค่าเฉลี่ยภาพรวมที่มีระดับปานกลางเหมือนกัน

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐสู่ความ
เป็นเลิศของเทศบาลตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน ในภาพรวมจำแนกตาม เพศ ($t = -0.124$.
Sig.= 0.901) อายุ ($F = 2.356$. Sig.= 0.072) อาชีพ ($F = 1.644$. Sig.= 0.163) และรายได้ ($F = 0.955$.
Sig.= 0.414) ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ส่วนปัจจัยด้านระดับการศึกษา
($F = 2.786$. Sig.= 0.041) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย
สอดคล้องกับการวิจัยของ พระลักชัย จิตตสุโข (ภู่ดี) ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชน
ต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของสำนักงานเทศบาลนครนครสวรรค์” ผลการศึกษาค้นคว้า
พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของสำนักงานเทศบาลนครนครสวรรค์ ตาม
หลักสังคหวัตถุ 4 โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มี เพศ อายุ
ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของ

สำนักงานเทศบาลนครนครสวรรค์โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน (พระสัณชัย จิตตสุโข (ลุยดี). 2554) ซึ่งสอดคล้องกันในส่วนของการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่ภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการส่งเสริมการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐสู่ความเป็นเลิศของเทศบาลตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน โดยการประยุกต์ตามหลักอิทธิบาทธรรม พบว่า การประยุกต์หลักอิทธิบาทธรรมสามารถนำมาใช้ได้ดังนี้ ฉันทะคือผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างที่ดี วิริยะคือการหมั่นประเมินติดตามการปฏิบัติงาน จิตตะคือสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน วิมังสาคือรู้จักวิเคราะห์และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ชาตรี แนวจำปา** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้อิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติ หน้าที่ของบุคลากรสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร ” ผลการศึกษาพบว่าสำหรับการประยุกต์ใช้ อิทธิบาท 4 ด้านวิมังสา ในการปฏิบัติหน้าที่ อยู่ในระดับปานกลาง บุคลากรที่มีเพศ ระดับการศึกษา และตำแหน่งที่ต่างกัน มีการประยุกต์ใช้อิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติหน้าที่โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนบุคลากรที่มีอายุ และรายได้ต่อเดือนต่างกันมีการประยุกต์ใช้อิทธิบาท 4 โดยภาพรวมแตกต่างกัน สรุปได้ว่า ทุกคนต้องใช้ อิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะส่งผลให้เป็นผู้ที่มีความรัก ความพอใจใน งาน ปฏิบัติงานด้วยความพากเพียร บากบั่น ด้วยความเอาใจใส่ในงาน และมีการตรวจสอบ ความสำเร็จในงานอยู่เสมอ (ชาตรี แนวจำปา. 2552) สอดคล้องกันในส่วนของการนำหลักอิทธิบาทธรรมมาประยุกต์ใช้ทั้ง ด้าน ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1.1) การส่งเสริมให้เกิดกระบวนการจัดการความรู้ในการปฏิบัติงานในองค์กร
- 1.2) การสนับสนุนให้มีการพัฒนาทักษะทางด้านการใช้เทคโนโลยีและองค์ความรู้ใหม่ในการปฏิบัติงาน
- 1.3) การปฏิบัติงานที่ดีในการปฏิบัติงานร่วมกันของบุคลากรในเทศบาลให้มีมาตรฐานที่ชัดเจนเป็นระบบ

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

- 2.1) ควรบริหารจัดการกระบวนการในการบริหารงานบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมในทุกระดับทั้งภายในและนอกองค์กร

รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติ (Proceedings) ครั้งที่ 9 เรื่อง “พุทธวิธี และวิถีครูบา กับการแก้ปัญหาวิกฤติโลก”

(The Buddhist and Kruba Methods to Solve the World Crisis) วันที่ 25 มีนาคม 2566

2.2) ควรมีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันเพื่อทบทวนการปฏิบัติงานและพัฒนาแผนการดำเนินงานในระยะต่อไป

2.3) ควรมีการวางแผนงานที่จะปฏิบัติ ระยะเวลาที่เหมาะสม การลดขั้นตอน และถูกกฎระเบียบในการปฏิบัติงาน

2.4) ควรมีการจัดการความรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนาขีดความสามารถเพิ่มความชำนาญให้แก่บุคลากรในเทศบาลเพื่อเพิ่มมาตรฐานให้กับหน่วยงาน

2.5) ควรมีการสร้างแรงจูงใจที่ดีในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรในเทศบาล

3 ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

3.1) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารองค์กรสู่ความเป็นเลิศของเทศบาลตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิจังหวัดลำพูน

3.2) ควรศึกษาการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรสู่การเป็นองค์กรแห่งความเป็นเลิศขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดลำพูน

3.3) ควรศึกษากระบวนการพัฒนานโยบายสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดลำพูน

References

ทศพร ศิริสัมพันธ์. (2549). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารราชการแนวใหม่*. กรุงเทพมหานคร : บริษัท วิชั่น พรินท์ แอนด์มีเดีย จำกัด.

สำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานบุคคล. (2560). *ระบบราชการไทยในบริบทไทยแลนด์ 4.0*. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2552). *PMQA การพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ*. (กรุงเทพมหานคร : บริษัท วิชั่น พรินท์ แอนด์ มีเดีย จำกัด.

โกสุม สายใจ. (2560). การบริหารตามพันธกิจอุดมศึกษากับความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา เครือข่ายสหวิทยาการแห่งราชบัณฑิตยสถานภาคกลาง. *รายงานการวิจัย*. มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.

พระสัถย์ จิตตสุโก (ลุ่มดี). (2554). “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของสำนักงานเทศบาลนครนครสวรรค์”. *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติ (Proceedings) ครั้งที่ 9 เรื่อง “พุทธวิธี และวิถีครูบา กับการแก้ปัญหาวิกฤติโลก”
(The Buddhist and Kruba Methods to Solve the World Crisis) วันที่ 25 มีนาคม 2566
ชาตรี แนวจำปา. (2552). “การประยุกต์ใช้อิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรสำนักป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร”. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย.